

Ambtelijke reactie van de gemeenten Terschelling en Vlieland

De gemeenten Terschelling en Vlieland, als onderdeel van de samenwerking De Waddeneilanden, realiseren zich goed dat samenwerking cruciaal is om de kwaliteit van dienstverlening op een hoog niveau te houden. Dat geldt voor gemeentelijke taken en voor de lokale publieke omroep. Als Waddeneilanden zien we echter ook een aantal punten in de voorgestelde wetswijziging, die ons zorgen baren.

Het voorstel is om (Artikel 2.87h) Nederland in te delen in ten hoogste tachtig lokale verzorgingsgebieden, waarbij gemeenten in een lokaal verzorgingsgebied onderling nabijgelegen zijn. In de streekindeling per 3-5-2023 zijn de vijf Waddeneilanden samengevoegd tot één streek. De afstanden tussen de eilanden onderling en de vaste wal is in sommige gevallen dermate groot dat elk eiland bijna een eigen verzorgingsgebied zou zijn. Maar de eilanden liggen dan weliswaar vaak in bereikbaarheid ver uit elkaar, sociaalmaatschappelijk, historisch en cultureel gezien is er wel degelijk verbondenheid.

- Ons advies is dan ook om 'onderling nabijgelegen' te vervangen door 'op enigerlei wijze verbonden zijn' of iets van die strekking.
- Daarnaast willen we meegeven dat de huidige streekindeling voor de Waddeneilanden wellicht niet de meest optimale is. Geef ruimte om ook een andere indeling toe te staan, bijvoorbeeld een gebied dat een gemeente aan de wal verbindt met één of meerdere Waddeneilanden.

Wanneer een lokale omroep meerdere gemeentes bedient, kunnen meerdere gemeenteraden adviezen uitbrengen. Het voorstel is om elk advies per criterium gewicht toe te kennen naar rato van het aantal leden van elke gemeenteraad (Artikel 2.87p). Dat zou betekenen dat in een verzorgingsgebied van een Waddeneiland en een gemeente aan de wal, de inbreng van de gemeenteraad van het Waddeneiland altijd minder gewicht wordt toegekend. Als voorbeeld heeft de gemeente Vlieland 9 raadsleden, Terschelling 11, Harlingen 17 en Waadhoeke zelfs 29.

- Ons advies is dan ook om geen gewicht toe te kennen op basis van aantal zetels, maar de adviezen van elke gemeente in het verzorgingsgebied op inhoud te beoordelen.

Om de doelstellingen van de lokale omroep goed te kunnen kwantificeren, is het wenselijk regelmatig te evalueren (Artikel 2.189). Daarbij is het belangrijk te kijken naar het bereik.

- We adviseren daarom het meten van het bereik onderdeel te maken van de 2-jaarlijkse evaluatie.

De voorgestelde concessieperiode is 5 jaar (Artikel 2.87i). Het bevreemd ons dat er sowieso sprake is van een concessieperiode. We hebben het hier over publieke omroepen, niet over commerciële instellingen. Een concessieperiode van 5 jaar lijkt ons bovendien kort. Op een Waddeneiland lopen niet voldoende journalisten rond om een gedegen journalistiek product op te leveren. Er zullen dus mensen van de wal met regelmaat op het eiland moeten zijn om reportages te maken en nieuws te vergaren. Voordat deze mensen voldoende ingeburgerd zijn, is er geruime tijd verstreken.

- Ons voorstel zou dan ook zijn om de concessieperiode te verlenen voor minstens 10 jaar, of de concessieperiode met wederzijdse instemming na 5 jaar te verlengen met nogmaals 5 jaar.

Het Commissariaat voor de Media beslist in geval er meerdere aanvragen zijn voor hetzelfde verzorgingsgebied (Artikel 2.87k), na onderlinge afweging van de aanvragen. Dit artikel komt voor Artikel 2.87p en dit suggereert dat gemeente(rade)n hierover geen inspraak hebben, anders dan in Artikel 2.87p wordt gesteld '1. Over de aanvragen van instellingen die voldoen aan artikel 2.87l, vraagt het Commissariaat advies aan de NLPO en de gemeenteraad van de gemeente of de gemeenteraden van de gemeenten binnen het lokale verzorgingsgebied'.

- Wij adviseren om in Artikel 2.87k expliciet een verwijzing naar Artikel 2.87p op te nemen of op een andere wijze te verduidelijken dat ook bij meerdere aanvragen de gemeente(rade)n om advies worden gevraagd.